

NYTT OM Bibliografiska tjänster FRÅN BIBLIOTEKSTJÄNST

NR 4 DECEMBER 2004

NYA LÖSNINGAR FRÅN BIBLIOTEKSTJÄNST, NYA BURK-SÖK, INDEXERING AV SKÖNLITTERATUR, KONVERTERING AV BIBLIOTEKSKATALOG, PERIODIKAPAKETET 2005, NYA TIDSKRIFTER I ARTIKELSÖK

Nya tider. Nya lösningar. Nya möjligheter.

Det är nya tider. Därför är det en central uppgift för Bibliotekstjänst att skapa nya lösningar för biblioteken. Lösningar som ger biblioteken möjligheter att förstärka sin position i lokalsamhället.

ETT SVAR PÅ ERA ÖNSKEMÅL

För att vi även framöver ska lyckas vara en stark partner till biblioteken måste Bibliotekstjänst självklart utvecklas. Vi har lyssnat på våra kunder och ni har uttryckt önskemål om lägre pris, större valfrihet, enklare beställningar och snabbare leveranser. Dessa önskemål är förklaringen till att vi nu lanserar ett antal nya lösningar.

ENKLARE OCH TYDLIGARE

Målet med lösningarna är att förenkla och effektivisera samarbetet mellan er och Bibliotekstjänst. Det ska bli enklare att jämföra oss med våra konkurrenter, på samma villkor. Vår prissättning ska bli tydligare, dina valmöjligheter större och det ska bli enklare att beställa från oss.

NYA TIDER SKAPAR NYA MÖJLIGHETER

Vårt erbjudande är på flera punkter unikt. Som när det gäller bredd i utbudet, valfrihet i utförandet, kvalificerad inköpsvägledning och Bibliografisk service.

Folkbiblioteken och Bibliotekstjänst har en gemensam historia, men nya tider kräver nya lösningar som i sin tur skapar nya möjligheter. Och vi är övertygade om att Bibliotekstjänst kan erbjuda dig de lösningarna.

VI BERÄTTAR MER

Just nu berättar vi mer om de nya lösningarna. Kanske har du redan lagt märke till att de senaste BTJ-häftena har skilt sig från det vanliga? Kanske har du även sett

annonserna i Biblioteksbladet och DIK-forum? Under november och december genomför vi dessutom ett stort antal personliga besök ute på folkbiblioteken och passar då på att berätta mer.

Läs mer om våra nya lösningar på www.btj.se/nyatider

Gratis?

Det bara verkar så.

BTJ-häftet kommer med 24 nummer varje år. Alla fullnådda med sölig och kunnig inköpsvägledning. Den information du får i BTJ-häftet är inte gratis. Men det kan verka så eftersom kostnaden för den är inbäddad i bokpriset. Nu tillger vi inköpsinformationen från själva medierna. Det betyder att du själv får avgöra om du vill ha tillgång till de välgående områdena. Varför denna nyhet? Ökad valfrihet och större möjlighet att jämföra våra priser med konkurrenternas. Och ett totalpris för boken inklusive inköpsvägledning som inte blir högre än tidigare.

Läs mer på www.btj.se/nyatider

Bibliotekstjänst

En annons som du kanske känner igen? Den är en av fyra annonser som berättar om nyheterna från Bibliotekstjänst.

Premiär för:

BURK-sök i ny klädedräkt

Tisdagen den 26 oktober var det premiär för BURK-sök™ med nytt gränssnitt och nya funktionaliteter. BURK-sök i det gamla www-gränssnittet kopplades bort och användarna landade automatiskt i det nya gränssnittet.

EN BRA START

Den tekniska supporten som var på plats i tidig morgonstund kunde konstatera att användarna under dagen loggade in i stort sett utan problem. BURK-sök var i luften och fungerade!

Första veckans statistik visar att *Formulär-sökning* var den sökskärm som användes flitigast därefter kom skärmen *Sökning*. Många har växlat mellan att titta på långa och kort fullpost. Länkarna till lektörsomdömen och innehållsförteckningar har använts flitigt. Importerandet av poster tog fart direkt och var omkring tio gånger vanligare än beställning av post – post som kommer till den lokala katalogen dagen efter.

REAKTIONER FRÅN ANVÄNDARNA

Vi fick omedelbart positiva reaktioner på det tydliga och funktionella gränssnittet – fullpostens utseende med lektörsomdömen, att innehållsförteckningar samt bestånd var lättåtkomliga via länkar och samlade på ett ställe. Däremot var flera av dem som hörde av sig missnöjda med att vi inte längre redigerade ut häftepositionsnumret, sambindningsnumret, i fullposten.

Fleralet bibliotek uppgav att de använder häftepositionsnumret som en koppling till de tryckta häftena. Häftena sparas och där antecknas varför en viss titel inte köps in eller annan relevant information. Därför återinförde vi redan på torsdagen den 4 november häftepositionsnumret i fullposten vid rubriken *Id-beteckning/Övriga nr.*

Samtliga nummer redigeras ut. Vi är väl medvetna om att en del positionsnummer är inaktuella, men ville åtgärda detta snabbt. En bättre lösning planeras.

ANPASSA TJÄNSTEN EFTER DINA ÖNSKEMÅL

BURK-sök gör det möjligt för det enskilda biblioteket att i stor utsträckning anpassa tjänsten efter eget önskemål. Du kan exempelvis bestämma vilka av de olika sökskärmarna som ska visas, vilken som kommer upp vid inloggning, antal rader per träffsida och hur lång time-out-tiden ska vara. Vidare väljer du om lektörsomdömet ska visas i fulltext i fullposten eller som länk, det samma gäller innehållsförteckning och bestånd. Du kan dessutom ändra det användarnamn som står i vänstra hörnet av skärmen under flikarna. Allt detta bestäms per användarlogin och görs av administratörsanvändaren med ett speciellt lösenord.

För användarlogin och lösenord, kontakta: Anita Carlsson, 046 18 02 73, btjbc@btj.se

ETT LOGIN TILL FLERA TJÄNSTER

För användare som abonnerar både på BURK-sök, ArtikelSök och Lyrics kan tjänsterna kopplas samman så att biblioteket når samtliga via ett och samma login. Flikarna för ArtikelSök, BURK-sök och Lyrics dyker helt enkelt upp bredvid varandra i portalen för BTJ:s sök- och beställningstjänster.

För att koppla samman flera tjänster via ett login, kontakta:

Ing-Britt Andersson, 046 18 01 76,
ing-britt.andersson@btj.se
Marianne Stankovski, 046 18 02 87,
marianne.stankovski@btj.se

FÖRÄNDRING GÄLLANDE SÖKNING PÅ BINDESTRECK

BURK-sök och ArtikelSök är nu sammankopplade på ett annat sätt än tidigare. Ett gemensamt gränssnitt underlättar, men kräver samtidigt harmonisering. Detta har inneburit en förändring i BURK-sök gällande sökning på binde-

Vi som har arbetat med att förbättra och förnya BURK-sök heter, med början i främre raden från vänster: Eva Lindén, Ing-Britt Andersson, Gertrud Berger, Eva S.L. Andersson, Manuela Harbeck, Marita Fagerlind. Bakre raden från vänster: Björn Helters, Anders Noaksson, Max Pieslinger, Karl-Olof Lybegård, Jakob Rutberg och Jonas Nyberg. Med i projektet men inte på bild: Marianne Stankovski, Miriam Säfström, Eva Ingvarsson och Sinan Akoral.

streck. *Britt-Marie* söks som *britt-marie* eller *britt marie*, men inte som *brittmarie*. För ISBN, ISSN och andra identifieringsnummer i databasen har det gjorts en speciallösning och dessa kan sökas både enligt modellen *91-1234-567-8* och *9112345678*. Att söka enligt modellen *91 1234 567 8* fungerar, men kan ge en del brus.

HITTA VAR I POSTEN TRÄFFRESULTATET FINNS

I BURK-sök är såväl lektörsomdömen som innehållsförteckningar sökbara. Detta gör att du kanske inte alltid direkt ser vad i posten du fått träff på. Om du exempelvis vill se var i innehållsförteckningen ditt sökta ord finns kan du använda webbplatsens sökfunktion *ctrl + F*. I rutan *Sök efter*

skriver du in sökordet och klickar på *Sök nästa* och ditt sökord markeras, om det finns i innehållsförteckningen.

BURK-sök fick en flygande start. Vi är tacksamma för alla synpunkter och kommentarer ni har bidragit med i samband med driftsstarten. Fortsätt att dela med er av era tankar och önskemål.

Eva S.L. Andersson

Förändringar vid indexering av skönlitteratur

Bibliotekstjänst har indexerat all skönlitteratur på svenska, både i original och översättning, som erbjudits i BTJ-häftet sedan 1989. Indexeringen omfattar både barn- och ungdomsböcker samt vuxenböcker på svenska, i original eller översättning. Ämnesorden är idag väl spridda bland folkbiblioteken och för närvarande innehåller vår databas BURK[®] omkring 14 500 poster med skönlitterära ämnesord.

SPECIALGRUPP FÖR INDEXERING

2001 inrättades det en specialgrupp för indexering av skönlitteratur inom Svensk Biblioteksförning. Den fick som uppgift att sammanställa en handledning i indexering av skönlitteratur samt en ämnesordlista för vuxenlitteratur och en för barn- och ungdomslitteratur. Arbetet har finansierats av Svensk Biblioteksförning, Kulturrådet och BIBSAM. Det färdiga materialet presenterades på årets Bok & Biblioteksmässa.

RESULTATET AV EN ÖVERSYN

I samband med en större översyn av förutsättningarna vid indexering av skönlitteratur har vi på Bibliotekstjänst bland annat jämfört ordmängder och strukturer i våra egna tesauser med de framtagna av specialgruppen. Det har även gjorts ett antal undersökningar rörande bland annat tillämpning, metod, indexeringsdjup och kundönskemål.

Slutsatsen är att vår indexering har varit aningen för grund och att vi har förlorat en del detaljer. På barn- och ungdomssidan kommer Bibliotekstjänst därför att börja tillämpa barndelen av specialgruppens arbete så att biblioteken och biblioteksanvändarna ska kunna söka på dessa termer.

Att jämkna ihop två olika tesauser är ett komplicerat arbete där vi bland annat måste ta ställning till vad som är gemensamt, vad som ska bibehållas och vad som ska införlivas. Läs mer om arbetet med översynen i *Nytt om bibliografiska tjänster 2004:1*.

FRAMTIDA FÖRÄNDRINGAR

Vi har identifierat cirka 700 gemensamma termer på barn- och ungdomssidan genom att jämföra termernas ordstammar alfabetiskt samt söka efter synonyma termer där de strukturellt borde vara placerade. För dessa kommer vi att använda samma former av ord jämte de synonymer som används i

specialgruppens ämnesordlista för barn- och ungdomslitteratur.

Alla förändringar som görs i posterna kommer att distribueras till biblioteken som postutskick via Bibliografisk service från Bibliotekstjänst. Vi kommer även att börja använda de omkring 700 termer som finns i specialgruppens barn- och ungdomslista som tidigare inte har funnits med i Bibliotekstjänsts barn- och ungdomslista. Ändringsarbetet och postutskicken beräknas vara slutfört under första kvartalet 2005.

Även Bibliotekstjänsts arbete med de skönlitterära ämnesorden inom vuxensidan kommer att förändras. Vi beräknar att arbetet med förändringarna påbörjas under våren 2005.

Gertrud Berger

Har du frågor eller vill du veta mer om förändringarna? Kontakta Gertrud Berger, gertrud.berger@btj.se

Skapa en levande bibliotekskatalog – konvertera bibliotekskatalogen mot BURK

Många bibliotek har en katalog som gått igenom ett flertal olika stadier av katalogisering. Regler och praxis för den interna katalogiseringen kan ha skilt sig åt under olika perioder. Kanske har det även importerats poster från olika håll. Katalogen blir på så sätt ojämn kvalitetsmässigt och svår att överblicka. Kanske finns det även många dubblettposter i katalogen som behöver rensas ut.

Att komma tillrätta med en sådan katalog förbrukar stora resurser och mängder av arbetstid. Det är viktigt att se bibliotekskatalogen som en levande databas, utan underhåll och uppdatering blir den inget bra arbetsredskap.

ETT SAMARBETE MELLAN BIBLIOTEKSTJÄNST, AXIELL OCH BIBLIOTEKET

Ett sätt att få en enhetlig katalog är att konvertera bibliotekskatalogen mot Bibliotekstjänsts databas BURK[®]. Detta innebär att bibliotekets katalog matchas mot BURK och de biblioteksposter som har en motsvarighet i BURK skrivs över av BURK-postens information.

Det går att konvertera poster från det lokala bibliotekssystemet till BURK, de senaste åren har de konverteringar som genomförts skett i samarbete mellan Bibliotekstjänst, Axiell och de bibliotek som konverterat sin katalog. I detta arbete ansvarar Bibliotekstjänst för matchningen av poster mot BURK och exporten av poster från BURK. Axiell ansvarar för det lokala systemet Libra och hur posterna hanteras lokalt.

MATCHNING AV POSTER

Matchningen sker både med hjälp av ett databasprogram och genom manuell bearbetning. Den manuella bearbetningen innebär att Bibliotekstjänst kontrollerar att den maskinella matchningen fungerat som den ska. Vi tar sedan hand om de poster som inte matchats med hjälp av programmet. Den manuella bearbetningen är tidsödande och innebär ett stort arbete, men den är nödvändig för att vi ska kunna garantera att konverteringen blir korrekt.

Under matchningsarbetet har Bibliotekstjänst kontinuerlig kontakt med biblioteket för att stämma av att matchningen sker enligt önskemål – om biblioteket exempelvis vill få *Statens offentliga utredningar* katalogiserat som flerbandsverk eller monografi i serie skulle stämmas av.

HANTERING AV DUBBLETTPOSTER

Vi tar även ut en dubblettlista som biblioteket sedan hanterar i samarbete med Bibliotekstjänst. Listan innehåller de fall där två eller flera biblioteksposter matchat mot en och samma BURK-post. På så sätt innebär konverteringen även att det blir en rensning av dubblettposter. Fjärrläneposter och

depositionsposter är andra exempel på poster som brukar rensas i samband med konvertering.

FÖRVÄNTAT RESULTAT

Vid konvertering av bibliotekskatalogen brukar åtminstone 80 procent av biblioteksposterna matcha, vilket givetvis kan variera för olika bibliotek beroende på hur väl bibliotekskatalogen överensstämmer med BURK. Efter konverteringen underhålls katalogen kontinuerligt genom att posterna från BURK uppdateras med Bibliografisk service från Bibliotekstjänst.

SKYDDA INFORMATION FRÅN UPPDATERING

I det lokala Libra-formatet är det möjligt att säkerställa att viss information inte skrivs över i samband med uppdatering från BURK. De fält där det är möjligt att skydda informationen är 096, 596 samt 697, vilket innebär att hyllsignatur och placeringsinformation i fält 096 då går att skydda från uppdatering. Detta medför att biblioteket måste uppdatera hyllsignaturerna själva och därmed inte får detta underhåll från Bibliotekstjänst. Fält 596 används för lokala anmärkningar och 697 brukar användas för lokala ämnesord.

Det är också möjligt att undanta hela poster från konvertering. Exempelvis kan detta gälla poster för lokalsamlingar, som innehåller stor mängd lokal information och som biblioteket vill behålla som de är. Dessa poster blir i sådana fall isolerade från övriga katalogen och måste underhållas av biblioteket. För det material där det saknas poster i BURK är det givetvis möjligt att skicka in titelblad och sedan få materialet katalogiserat i BURK.

BIBLIOTEKETS POSTER VIA BIBLIOTEK.SE

De bibliotek som har bestånd i BURK kommer automatiskt med i samkatalogen

Bibliotek.se som bygger på databaserna BURK och Libris. Biblioteket kan även välja att avstå från att ha med sina poster i samkatalogen.

LEVERANS GODKÄNNANDE

När konverteringen är klar gör biblioteket själv tester i katalogen för att kontrollera att resultatet blivit det önskade. Om så är fallet lämnar biblioteket inom en månad ett leveransgodkännande. Vid konvertering betalar biblioteket per konverterad post. Efter konverteringen får biblioteket statistik över matchningsresultatet samt filer över de poster som inte konverterats.

Har du frågor eller vill du veta mer om bibliotekskonverteringar?

Allmänna frågor kontakta:
Marianne Stankovski,
marianne.stankovski@btj.se

Frågor angående avtal kontakta:
Carina Hellborg,
carina.hellborg@btj.se

Frågor angående bibliografisk information kontakta:
Marita Blomberg,
marita.blomberg@btj.se

Marita Blomberg

Periodikapaketet 2005 – uppdatering enkelt och rationellt

Periodikapaket 2005 består av de cirka 1 500 vanligaste tidskrifterna på biblioteken.

Genom att matcha BURK-posterna i periodikapaketet mot de titlar du prenumererar på hos BTJ prenumerationservice kan vi varje år uppdatera din lokala katalog med nya periodikaposter. Periodikapaket 2005 ingår i Bibliografisk service från Bibliotekstjänst och kostar inget extra.

Tjänsten innebär en rad fördelar för dig och ditt bibliotek. Tidskriftsbeståndet i din katalog uppdateras automatiskt och du får löpande underhåll av

information som förändras. Du kan utnyttja översiktsposterna i tidskriftsmodulen eller använda dem som ett komplement till de traditionella årgångsposterna i den lokala katalogen. Poster avseende kommande års prenumeration levereras under november månad.

Vill du veta mera om Periodikapaket 2005? Kontakta Elisabeth Granhäll,
elisabeth.granhall@btj.se

Hela bibliotekssverige nära till hands

Bibliotek, biblioteksansvariga, mässor och konferenser. Bibliotekslagen, tidskrifter, utmärkelser och priser.

Det är dags att beställa Bibliotekskalendern 2005. I år med nytt utseende, lägre pris och på allmän begäran – utan almanacksdel.

Läs mer på www.btj.se/bibliotekskalendern eller kontakta kundtjänst: 046-18 01 80.

Bibliotekstjänst

Nytt år, nya tidskrifter

Nu är det åter dags att fylla på med nya tidskrifter i ArtikelSök®. Var med och påverka innehållet i databasen – rösta på dina favoriter eller lägg fram egna förslag.

Här hittar du de tidskrifter som har upphört att utkomma och de förslag på nya tidskrifter som har kommit in under året. Tyck till om de föreslagna tidskrifterna eller kom med ytterligare förslag på tidskrifter som du tycker borde ingå i ArtikelSök. Senast den 20 december vill vi ha dina synpunkter, förslag och önskemål. Skicka dem till eva.ingvarsson@btj.se

De förslag som fått flest röster kommer att indexeras från och med 2005. Ta tillfället i akt att påverka innehållet i databasen.

TIDSKRIFTER SOM HAR UPPHÖRT

- Marginal (2002)
- Tidevarv (2003)
- Human IT (2002)
- BLM Bonniers litterära magasin (2004)
- Nordisk tidsskrift för specialpedagogik (2003)
- Lantmäteritidskriften (2000)
- Skog & forskning (2004)
- TfMS Tidsskrift för Mellanösternstudier (2002)
- Invandrar rapport (2001)
- Kristdemokratiskt debatt (2003)

FÖRSLAG PÅ NYA TIDSKRIFTER

- AGI Aktuell grafisk information
- Auto, Motor och Sport (svensk utgåva)
- Fronesis
- Idrottsforskaren
- Idrottslärares
- NOD Forum för tro, kultur och samhälle
- Skolhälsovård
- Studentliv
- Tidskriften Civitas
- Västsahara
- Österlent

Nyheter om bibliografiska tjänster

utges av Bibliotekstjänst

Traktorvägen 11, 221 82 Lund.

Tel. 046 18 00 00

Fax 046 18 01 25

E-post: btjbc@btj.se

Webb: www.btj.se

Redaktion: Eva S.L. Andersson, Ing-Britt Andersson, Marita Blomberg, Carina Hellborg, Eva Ingvarsson, Freddy Veijalainen

Nyhetsbrevet finns även som pdf på:

www.btj.se/nyhetsbrev/bibl_tjanst/arkiv

Ansvarig utgivare: Anders Persson

Bibliotekstjänst